

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ivo Pospíšila, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **nezl. D. B.**, zastoupen Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem Havlíčkovo náměstí 189/2, Praha 3, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 8. 2019, č. j. MV-103900-4/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2021, č. j. 11 A 147/2019 – 44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení o kasační stížnosti se pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2021, č. j. 11 A 147/2019 – 44, a rozhodnutí žalované ze dne 8. 8. 2019, č. j. MV-103900-4/SO-2019.
- II. Žalobci **se přiznává** osvobození od soudního poplatku za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci a návrh na přiznání odkladného účinku

[1] Napadeným rozsudkem zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu proti rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobce proti usnesení Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 29. 5. 2019, č. j. OAM-801-6/TP-2019. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně zastavil řízení o žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu, neboť k žádosti nedoložil cestovní pas podle § 89 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

[2] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, s níž spojil návrh na přiznání odkladného účinku. Návrh odůvodnil tak, že jsou mu dva roky a kvůli svému věku a špatnému zdravotnímu stavu je zcela závislý na matce a otci. Otec, který je držitelem povolení k trvalému pobytu, a jeho rodina zajišťují žalobcovu materiální i jinou výživu. Matka žalobce nemůže vycestovat do země původu, Kazachstánu, neboť tam nemá žádné zázemí. Nucené vycestování žalobce by způsobilo újmu jemu i jeho rodině. Byla by také porušena jeho práva dítěte vyplývající z mezinárodních závazků ČR.

[3] Žalovaná se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

II. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[4] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených stěžovatelem dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podle § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení* před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-38).

[8] Stěžovatel o odkladný účinek žádá, neboť se jedná o dvouleté nemocné dítě, které je zcela závislé na péči svých rodičů a materiálně také na rodině stěžovatelova otce (dědečka). Otec stěžovatele je držitelem povolení k trvalému pobytu a jeho matka nemá v zemi původu žádné zázemí. Stěžovatel tedy tvrdí, že by výkonem rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalované bylo zasaženo do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“).

[9] V projednávaném případě by vykonatelnost napadeného rozhodnutí a rozsudku pro stěžovatele znamenala praktickou nutnost odcestovat z území. Jedná se přitom o dvouleté nemocné dítě, které na území žije se svou rodinou. Jeho otec zde má povolen trvalý pobyt a matka dlouhodobý pobyt. Rodina o stěžovatele osobně pečuje a stěžovatel je na ní zcela závislý. Vzhledem k těmto skutečnostem by rozdělení rodiny po dobu vyřízení pobytového oprávnění stěžovatele v zemi jeho původu zcela jistě představovalo újmu ve formě dotčení práva stěžovatele na respektování soukromého a rodinného života.

[10] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k poměrování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[11] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je třeba za pomoci testu proporcionality poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do práv svěřících stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS). V projednávaném případě by přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s požadavkem, aby na území ČR pobývaly osoby v souladu s právními předpisy a tyto neporušovaly. Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku by mohla být podstatná. Intenzita narušení zmíněného

veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla mírná. Intenzita újmy vzniklé stěžovateli neodložením právních účinků rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalované tak převáží nad potenciálním dotčením veřejného zájmu na respektování právních předpisů upravujících pobyt cizinců na území, a je proto splněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a výrokem I. tohoto usnesení jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 6. 2021, č. j. 11 A 147/2019-44, a rozhodnutí žalované ze dne 8. 8. 2019, č. j. MV-103900-4/SO-2019.

[13] Soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[14] Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

III. Posouzení žádosti o osvobození od soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 29. 9. 2021, č. j. 1 Azs 268/2021-26, ustanovil stěžovateli zástupce. Ten dne 30. 9. 2021 požádal o osvobození od soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku. Nejvyšší správní soud již v usnesení, kterým stěžovateli ustanovil zástupce, shledal, že stěžovatel nemá dostatečné prostředky a jsou u něj splněny podmínky pro osvobození od soudních poplatků (jedná se o jednu z podmínek pro ustanovení zástupce). Jeho zákonný zástupce (otec) totiž čestně prohlásil, že nevlastní žádný majetek a nemá žádný příjem. Základní životní potřeby (bydlení a stravu) za něj a stěžovatele hradí dědeček stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto výrokem II. tohoto usnesení rozhodl o osvobození stěžovatele od soudního poplatku za podání návrhu na přiznání odkladného účinku.

[16] Zástupce stěžovatele v přípise ze dne 30. 9. 2021 rovněž požádal o prodloužení lhůty k doplnění kasační stížnosti ve smyslu § 106 odst. 3 s. ř. s. O této žádosti soud nerozhodoval. Stěžovatel totiž podal kasační stížnost obsahující její důvody. V takovém případě může stěžovatel bez omezení jakoukoli lhůtou rozhojnit důvody, pro které kasační stížnost podává, může je tedy rozšiřovat kdykoli v průběhu řízení o kasační stížnosti (jak vyplývá z nálezu Ústavního soudu, I. ÚS 390/05). Za tímto účelem mu Nejvyšší správní soud na základě jeho žádosti vyjádřené rovněž v přípise ze dne 30. 9. 2021 zpřístupní spis k nahlédnutí u Obvodního soudu pro Prahu 3, a to poté, co usnesení o přiznání odkladného účinku nabude právní moci.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. října 2021

JUDr. Ivo Pospíšil
předseda senátu